

วีซ่าและการพำนักในเช็ก

ใบอนุญาตพำนักระยะยาว (LONG TERM RESIDENCE PERMIT)

บุคคลต่างด้าวในสาธารณรัฐเช็กที่ถือวีซ่าพำนักนานกว่า ๙๐ วัน เมื่อต้องการยืดระยะเวลาการพำนักในสาธารณรัฐเช็กมากกว่า ๑ ปีเป็นการชั่วคราว สามารถใช้สิทธิ์ยื่นคำร้องขอใบอนุญาตพำนักระยะยาวได้ โดยต้องระบุวัตถุประสงค์ในการพำนักในสาธารณรัฐเช็ก ซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องเหมือนกันกับวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้ในวีซ่าพำนักนานกว่า ๙๐ วัน

ในการยื่นคำร้องขอใบอนุญาตพำนักระยะยาว ผู้ยื่นต้องยื่นคำร้องกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง (FOREIGN POLICE) โดยต้องยื่นคำร้อง ๑๒๐ วันเป็นอย่างเร็วสุด หรือ ๑๔ วันเป็นอย่างช้าสุด ก่อนวีซ่าพำนักนานกว่า ๙๐ วันจะหมดอายุ ในใบคำร้องหรือแบบฟอร์ม ผู้ยื่นต้องกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน ผู้ยื่นมีสิทธิ์ที่จะพำนักในสาธารณรัฐเช็กตามระยะเวลาที่ได้ระบุไว้ในใบอนุญาตพำนักเท่านั้น ระยะเวลาที่ระบุในใบอนุญาตพำนักขึ้นอยู่กับประเภทของวัตถุประสงค์ในการพำนัก โดยปกติแล้ว ระยะเวลาที่ระบุในใบอนุญาตพำนัก เริ่มตั้งแต่ ๖ เดือนเป็นอย่างน้อยสุด จนถึง ๑ หรือ ๒ ปีเป็นอย่างมากที่สุด สำหรับผู้ยื่นที่มีจุดประสงค์เพื่อการทำงานในสาธารณรัฐเช็ก ระยะเวลาที่จะได้รับในใบอนุญาตพำนักจะเท่ากับระยะเวลาที่ระบุในใบอนุญาตทำงาน

เอกสารที่จำเป็นในการยื่นขอใบอนุญาตพำนักระยะยาว

- หนังสือเดินทาง
- เอกสารยืนยันวัตถุประสงค์ในการพำนักในสาธารณรัฐเช็ก
- หลักฐานการเงินที่แสดงว่าสามารถครอบคลุมค่าใช้จ่าย ในระหว่างพำนักในสาธารณรัฐเช็ก
- หนังสือรับรองสถานที่พักในสาธารณรัฐเช็ก
- หนังสือประวัติอาชญากรรมในสาธารณรัฐเช็ก ในกรณีผู้ยื่นมีอายุไม่ครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ ไม่จำเป็นต้องแสดง
- รูปถ่าย ๒ ใบ

- ในกรณีผู้ยื่นมีวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานในสาธารณรัฐเช็ก ต้องแสดงใบอนุญาตทำงานหรือหนังสือแสดงการขอต่ออายุใบอนุญาตทำงาน
- ในกรณีผู้ยื่นมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจในสาธารณรัฐเช็ก ต้องแสดงใบอนุญาตประกอบการ หรือหนังสือยืนยันจากสำนักงานอนุญาตประกอบการว่า ผู้ยื่นมีคุณสมบัติครบถ้วนในการประกอบธุรกิจ

หากเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นชอบให้ผู้ยื่นสามารถพำนักต่อได้นั้น ทางตำรวจจะออกบัตรอนุญาตให้พำนักหรือหมายเหตุการอนุญาตให้พำนักไว้ในหนังสือเดินทาง โดยจะระบุวัตถุประสงค์ในการพำนักเอาไว้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ยื่นต้องการอยู่ต่อในสาธารณรัฐเช็ก โดยจุดประสงค์ในการขอยุ่ต่อได้เปลี่ยนไปจากจุดประสงค์ที่ได้ระบุไว้ในใบอนุญาตพำนักเดิม บุคคลดังกล่าวจำเป็นต้องขอใบอนุญาตพำนักใหม่

ข้อยกเว้นสำหรับบุคคลบางกลุ่ม ที่ได้รับใบอนุญาตพำนักระยะยาวด้วยวัตถุประสงค์ด้านครอบครัว (FAMILY REUNIFICATION) หากต้องการต่ออายุใบอนุญาตพำนัก แต่วัตถุประสงค์ได้เปลี่ยนแปลงไป จะได้รับการยกเว้น ในกรณีต่อไปนี้

- ผู้ที่มีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ซึ่งอาศัยในสาธารณรัฐเช็กเป็นเวลาอย่างน้อย ๕ ปี เมื่อต้องการทำงานหรือประกอบกิจการภายใต้เงื่อนไขหรือสิทธิพิเศษไม่จำเป็นต้องขอใบอนุญาตพำนักใหม่ แม้ว่าวัตถุประสงค์ได้เปลี่ยนแปลงไป
- กรณีหย่าร้าง คู่สมรสที่ถือใบอนุญาตพำนักระยะยาว ไม่จำเป็นต้องขอใบอนุญาตใหม่ หากอาศัยในสาธารณรัฐเช็กเป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี และระยะเวลาสมรสก่อนหย่ามีอายุอย่างน้อย ๕ ปี

ใบอนุญาตพำนักถาวร (PERMANENT RESIDENCE PERMIT)

กฎและเงื่อนไขสำหรับบุคคลต่างด้าวที่จะขอใบอนุญาตพำนักถาวรนั้น ขึ้นอยู่กับเหตุจำเป็นและสถานการณ์ของผู้ยื่น และยังขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำร้องได้อาศัยอยู่ในสาธารณรัฐเช็กอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ใบอนุญาตพำนักจะออกให้กับผู้ที่ต้องการอยู่ในสาธารณรัฐเช็กอย่างถาวร บุคคลต่างด้าวที่ถือใบอนุญาตพำนักถาวร ย่อมมีสิทธิมากกว่าบุคคลที่ถือใบอนุญาตพำนักระยะยาว

ผู้สมัครขอใบอนุญาตพำนักถาวร ต้องยื่นคำร้องที่สถานทูตของสาธารณรัฐเช็กในต่างแดน ในกรณีผู้สมัครมีเหตุผลด้านมนุษยธรรม หรือเหตุผลอื่นๆ ที่ต้องรับการพิจารณาเป็นพิเศษ สามารถยื่นใบสมัครได้ที่สำนักงานใหญ่ของตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ณ กรุงปราก ในกรณีรัฐบาลเช็กสนใจให้บุคคลต่างด้าวคนใดได้รับใบอนุญาตพำนักถาวร บุคคลดังกล่าวสามารถยื่นใบสมัครได้ที่กระทรวงมหาดไทยของเช็ก

ประเภทของใบอนุญาตพำนักถาวร

ก. ใบอนุญาตพำนักถาวรแบบไม่มีเงื่อนไขต้องพำนักอย่างต่อเนื่องในสาธารณรัฐเช็กมาก่อน

ผู้ที่สามารถยื่นใบสมัครขอใบอนุญาตพำนักถาวร ได้แก่

- ผู้ที่ระงับเหตุผลด้านมนุษยธรรม เช่น เป็นคู่สมรสของผู้ขอลี้ภัย โดยทั้งสองได้จดทะเบียนสมรสก่อนที่ผู้ขอลี้ภัยเดินทางเข้ามาในเช็ก หรือเป็นบุตรของผู้ขอลี้ภัย โดยยังเป็นผู้เยาว์ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือเคยเป็นพลเมืองของเช็กมาก่อน
- ผู้ที่ขอใบอนุญาตพำนักถาวร โดยเหตุผลในการขอต้องได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ
- ผู้ที่ทางรัฐบาลเช็กสนใจและต้องการให้บุคคลผู้นั้นอยู่ต่อ
- ผู้เยาว์ที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ หรือผู้ที่อยู่ภายใต้การดูแลและความรับผิดชอบของบุคคลต่างด้าวที่พำนักในสาธารณรัฐเช็ก โดยถือใบอนุญาตพำนักถาวร และเหตุผลในการขอใบอนุญาตพำนักคือการได้อยู่ด้วยกัน
- ผู้ที่ย้ายไปอยู่นอกสหภาพยุโรปเป็นเวลาติดต่อกัน ๑๒ เดือน และถูกเพิกถอนใบอนุญาตพำนักถาวรในสาธารณรัฐเช็กโดยไม่มีเหตุผลที่ร้ายแรง (เช่น หากผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตพำนักถาวรป่วยหนัก และต้องกลับไปประเทศบ้านเกิด) และคำสั่งยกเลิกใบอนุญาตพำนักมีอายุไม่เกินสามปี

เอกสารที่จำเป็นในการยื่นขอใบอนุญาตพำนักถาวรแบบไม่มีเงื่อนไขการพำนักอย่างต่อเนื่อง

- หนังสือเดินทาง
- รูปถ่าย ๒ ใบ

- หนังสือยืนยันวัตถุประสงค์ในการขอใบอนุญาตพำนักถาวรในสาธารณรัฐเช็ก เช่น ทะเบียนสมรส สูติบัตร เป็นต้น
- หลักฐานการเงินที่แสดงให้เห็นว่าผู้ยื่นสามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในระหว่างการพักอาศัยในสาธารณรัฐเช็ก
- หนังสือประวัติอาชญากรรมในสาธารณรัฐเช็ก หนังสือประวัติอาชญากรรมจากประเทศบ้านเกิด และจากประเทศที่ผู้ยื่นพำนักอยู่เป็นเวลา ๖ เดือนติดต่อกัน ในช่วง ๑ ปีที่ผ่านมา ในกรณีผู้ยื่นมีอายุไม่ครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ ไม่จำเป็นต้องแสดง
- หนังสือรับรองสถานที่พักในสาธารณรัฐเช็ก
- หนังสือยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ในกรณีผู้เยาว์เป็นผู้ยื่นเรื่อง

ข. ใบอนุญาตพำนักถาวรแบบมีเงื่อนไขต้องพำนักอย่างต่อเนื่องในสาธารณรัฐเช็ก ๕ ปี

ผู้ยื่นสามารถขอใบอนุญาตพำนักถาวรประเภทนี้ หากได้พำนักอยู่ในสาธารณรัฐเช็กเป็นเวลา ๕ ปี ติดต่อกัน โดยต้องถือวีซ่าพำนักระยะยาว วีซ่าพำนักนานกว่า ๕๐ วัน หรือใบคุ้มครองผู้ลี้ภัยที่รัฐออกให้

ทั้งนี้ มีข้อยกเว้นบางกรณีที่ผู้ยื่นไม่สามารถนับรวมเวลาให้ครบ ๕ ปี เพื่อยื่นขอใบอนุญาตพำนักถาวรได้

- ในกรณีที่บุคคลเดินทางมายังเช็ก โดยมีจุดประสงค์เพื่อการทำงานให้กับนายจ้างของบริษัทต่างชาติ
- บุคคลที่ไม่ได้พำนักในเช็ก เป็นเวลา ๖ เดือนติดต่อกัน หรือโดยรวมแล้ว ๑๐ เดือน
- บุคคลที่ทำงานต่างประเทศนานกว่า ๑๒ เดือนติดต่อกัน

อย่างไรก็ดี หากบุคคลไม่ได้พำนักในสาธารณรัฐเช็กเป็นเวลาไม่มากกว่า ๑๒ เดือนติดต่อกัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา หรือมีปัญหาสุขภาพ ระยะเวลาดังกล่าวให้นับรวมกับระยะเวลา ๕ ปีตามเงื่อนไขได้อีกหนึ่ง ผู้ที่ศึกษาในสาธารณรัฐเช็ก และต้องการขอใบอนุญาตพำนักถาวร ให้นับแค่ระยะเวลาครึ่งหนึ่งของระยะเวลาในการศึกษาทั้งหมด

เอกสารที่จำเป็นในการยื่นขอใบอนุญาตพำนักถาวรแบบมีเงื่อนไขการพำนักอย่างต่อเนื่อง ๕ ปี

- หนังสือเดินทาง
- รูปถ่าย ๒ ใบ
- หลักฐานการเงินที่แสดงให้เห็นว่าผู้ยื่นสามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในระหว่างการพักอาศัยในสาธารณรัฐเช็ก
- หนังสือประวัติอาชญากรรมในสาธารณรัฐเช็ก หนังสือประวัติอาชญากรรมจากประเทศบ้านเกิด และจากประเทศที่ผู้ยื่นพำนักอยู่เป็นเวลา ๖ เดือนติดต่อกัน ในช่วง ๑ ปีที่ผ่านมา ในกรณีผู้ยื่นมีอายุไม่ครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ ไม่จำเป็นต้องแสดง
- หนังสือรับรองสถานที่พักในสาธารณรัฐเช็ก
- หนังสือยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ในกรณีผู้เยาว์เป็นผู้ยื่นเรื่อง
- หนังสือรับรองสุขภาพ (แสดงในกรณีที่เจ้าพนักงานขอเพิ่มเติม ในกรณีผู้ยื่นขอใบอนุญาตพำนักถาวร โดยมีวัตถุประสงค์ด้านมนุษยธรรม)

เหตุผลบางประการที่รัฐไม่อนุมัติหรือยกเลิกใบอนุญาตพำนักถาวรให้กับบุคคลต่างด้าว

- การสมรสปลอม หรือการสมรสโดยเจตนาเพื่อให้ได้มาซึ่งใบอนุญาตพำนักถาวรเท่านั้น (แต่ไม่ได้บังคับใช้เรื่องถิ่นพำนักถาวรกับเด็กที่เกิดหรือเป็นบุตรบุญธรรมจากการสมรสนี้)
- เอกสารที่ใช้ในการยื่นเรื่องขอใบอนุญาตพำนัก เป็นเอกสารปลอมหรือเป็นข้อมูลเท็จ
- ผู้ที่ถือใบอนุญาตพำนักถาวร ไม่ได้พำนักในสาธารณรัฐเช็ก เป็นเวลานานกว่า ๖ ปีติดต่อกัน
- บุคคลที่กระทำการละเมิดกฎหมายบ่อยครั้ง หรือกระทำการละเมิดคำสั่ง สิทธิ หรือเสรีภาพของผู้อื่น และอาจเป็นภัยต่อความปลอดภัยของรัฐ
- ไม่ได้ทำการยื่นคำร้องขอใบอนุญาตพำนักถาวรให้บุตร ภายใน ๖๐ วันหลังทารกเกิดในดินแดนของเช็ก
- หากถูกคำสั่งศาลเช็กให้จำคุกเป็นเวลานานกว่า ๑ ปี

- หากมีคุณสมบัติไม่ครบตามที่กฎหมายเช็กบัญชีถือว่าด้วยบุคคลต่างด้าวขออนุญาตพำนักเป็นการถาวรในสาธารณรัฐเช็ก

เมื่อรัฐอนุมัติให้ผู้อยู่มีสิทธิพำนักถาวรในสาธารณรัฐเช็ก ผู้อยู่เรื่องจะได้รับใบอนุญาตให้พำนักถาวร (CERTIFICATE OF PERMANENT RESIDENCE) โดยอาจออกให้เป็นหนังสืออีกเล่ม หรือเป็นสติ๊กเกอร์ติดไว้ในหนังสือเดินทาง โดยในใบอนุญาตพำนักจะระบุข้อมูลส่วนตัวของผู้ถือไว้ด้วย

ใบอนุญาตพำนักถาวรมีอายุ ๑๐ ปี สำหรับผู้ที่บรรลุนิติภาวะ และ ๕ ปี สำหรับผู้เยาว์ที่ที่อายุไม่ครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ ผู้ถือใบอนุญาตพำนักสามารถยื่นคำร้องขอต่ออายุกับเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง อย่างน้อย ๙๐ วันก่อนใบอนุญาตหมดอายุ

หากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองเห็นชอบให้ผู้อยู่สามารถพำนักต่อได้นั้น ทางการจะออกบัตรอนุญาตพำนักให้ หรือหมายเหตุในใบอนุญาตพำนักไว้ในหนังสือเดินทาง โดยจะระบุวัตถุประสงค์ในการพำนักเอาไว้ด้วย

ใบอนุญาตพำนักจะสิ้นสุดอายุ เมื่อ

- บุคคลต่างด้าวขอสัญชาติเช็ก ภายใต้ง่อนไขที่กฎหมายระบุไว้
- บุคคลต่างด้าวเสียชีวิต
- บุคคลต่างด้าวถูกศาลพิพากษาให้ส่งตัวกลับประเทศ และคำสั่งศาลมีผลบังคับใช้ หรือเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองตัดสินใจส่งตัวบุคคลต่างด้าวกลับประเทศ

เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองมีสิทธิ์ยกเลิกใบอนุญาตพำนัก ในกรณีที่

- บุคคลต่างด้าวสร้างความไม่สงบในสังคม ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น
- บุคคลต่างด้าวไม่มีสถานที่พัก และไม่สามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเองได้
- พิสูจน์ว่าบุคคลต่างด้าวมีความผิดจริง ฐานก่ออาชญากรรมร้ายแรง
- บุคคลต่างด้าวสิ้นสุดสถานภาพสมรสกับคู่สมรสที่ถือสัญชาติเช็ก ในระหว่างช่วง ๕ ปี หลังการสมรส อย่างไรก็ดี หากมีบุตร ใบอนุญาตพำนักไม่สามารถถูกยกเลิกได้

ทารกที่ไม่ได้ถือสัญชาติเช็กถือกำเนิดในสาธารณรัฐเช็ก

หากทารกที่เกิดในดินแดนเช็กโดยมีบิดามารดาเป็นคนต่างชาติ บิดามารดามีเวลา ๖๐ วันหลังทารกคลอดดำเนินเรื่องขอวีซ่าหรือใบอนุญาตพำนัก ตามชนิดที่บิดามารดาถือครอง ในกรณีที่บิดาหรือมารดาไม่ได้ดำเนินเรื่องภายใน ๖๐ วัน อันเนื่องมาจากเหตุจำเป็น ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองทราบโดยทันที และต้องยื่นเรื่องโดยเร็วที่สุด

นอกเหนือจากนี้แล้ว บิดามารดาควรยื่นขอหนังสือเดินทางจากสถานทูตของตนให้แก่บุตร กรณีที่บุตรไม่มีเอกสารเดินทาง เอกสารที่ใช้ประกอบคือ หนังสือเดินทางของบิดามารดา ใบสูติบัตรของบุตร เป็นต้น
